

Datum objave: 4.8.2012 Rubrika: Rijeka

VLADIMIR MIĆOVIĆ RAVNATELJ NASTAVNOG ZAVODA ZA JAVNO ZDRAVSTVO PRIMORSKO-GORANSKE ŽUPANIJE

Nije problem benzen, već mirisi nakon razgradnje

Radi se o lako hlapljivim spojevima neugodnih mirisa koji podsjećaju na octenu kiselinu, a za većinu tih spojeva nisu propisane granične vrijednosti iako uzrokuju izrazito odbojan miris koji utječe na kvalitetu življenja

RIJEKA » Ravnatelj Nastavnog zavoda za javno zdravstvo Primorsko-goranske županije dr. Vladimir Mićović osvrnuo se na rezultate posebnog mjerenja zraka na području Marčelja koje je između 16. i 25. srpnja po nalogu Općine Viškovo provela zagrebačka tvrtka Dvokut Ecro, posebno naglašavajući kako benzen nije problem odlagališta Mariščina. Smatra da problem stvaraju neugodni kiselo-slatkasti mirisi koji nastaju prilikom odlaganja baliranog otpada.

Iskrivljena slika

– Ti mirisi potječu od mikrobiološke razgradnje otpada i metaboličkih produkata istih, te isparavanja samog otpada, a što je dodatno pospješeno visokim temperaturama zraka. Radi se o lako hlapljivim niskomolekularnim spojevima neugodnih mirisa koji podsjećaju na octenu kiselinu, a za većinu tih spojeva nisu propisane granične vrijednosti, iako uzrokuju izrazito odbojan miris koji utječe na kvalitetu življenja. Stoga građani s pravom negoduju i traže hitno rješavanje problema, kaže Mićović.

Ističe da su izmjerene koncentracije onečišćujućih tvari u zraku u skladu s očekivanim vrijednostima na tom području, a potvrđuju rezultate mjerenja s mjerne postaje Mariščina.

– Usporedba s godišnjim graničnim vrijednostima (GV) kod ovako kratkih razdoblja mjerenja je neprihvatljiva, te daje iskrivljenu i tendencioznu sliku rezultata. Isto vrijedi za donji i gornji prag procjene. Iako u zaključku postoji takva ograda, nije u dovoljnoj mjeri naglašena, pa je mogućnost da se rezultati tumače izvan konteksta evidentna. Izmjerena satna koncentracija benzena od 10,69 mikrograma po kubičnom metru je unutar očekivanog raspona za ovakvu vrstu mjerenja. Prije dopremanja baliranog otpada na Mariščinu, u studenom 2011. godine, maksimalna satna koncentracija dosegla je 16,1 mikrogram po kubičnom metru, ali je u 2011. godini godišnji prosjek iznosio 0,4 mikrograma po kubičnom metru. Pojava ovakvih »pikova« može se pripisati i nekom lokalnom izvoru onečišćenja, primjerice zadržavanju automobila pored mjerne postaje, napominje Mićović.

Što se tiče opasnosti po zdravlje od benzena, Mićović objašnjava da su prema Svjetskoj zdravstvenoj organizaciji, prve promjene u krvnoj slici, smanjenje eritrocita i leukocita, zabilježene kod radnika pri dugotrajnoj izloženosti visokim koncentracijama benzena od 120.000 mikrograma po kubičnom metru.

Granična vrijednost

– Ta je izloženost 10.000 puta veće od spomenute jednosatne koncentracije izmjerene u Marčeljima. Ispod 32.000 mikrograma po kubičnom metru ovakve promjene nisu vidljive. Jasno je da u vanjskoj atmosferi dosezanje ovakvih koncentracija nije moguće. Granična vrijednost benzena u vanjskom zraku iznosi pet mikrograma po kubičnom metru na godišnjoj razini. Pritom ne treba zaboraviti da je GV donesena uz određeni faktor sigurnosti, tako da samo satno prekoračenje ne znači nužno i ugrožavanje zdravlja ljudi. Njemačka, primjerice, nema normu za benzen, dok je u slučaju Italije, Engleske i Novog Zelanda norma tolerantnija od one u Hrvatskoj, a kreće se od 8 do 16,5 mikrograma po kubičnom metru, kaže Mićović.

A. PETRAK